

Posouzení bakalářské práce Veroniky Chalupové „Proces osvojování psaného jazyka dítětem předškolního věku“

Tématem předložené bakalářské práce je kazuistické sledování vývoje chlapce předškolního věku v psaní, čtení a zájmu o jazyk. Dlouhodobé sledování se opírá o teorii Emilie Ferreirové, která je vhodná pro kvalitativní práci s podobnými daty, i když by jistě bylo možné využít i další teoretické přístupy. Výzkumné otázky proto směřují ke sledování znalostí a dovedností čtení a psaní dítěte v předškolním věku a možnost jejich interpretace pomocí konceptualizace vývoje ve čtení a psaní podle Ferreirové.

Teoretická část je podložena dostatečným množstvím odborné literatury, a to i cizojazyčné. Je ovšem zpracovaná poněkud neobratně. Bylo by potřeba volit i jiné prameny, případně je jinak řadit a zpracovat. Přesto poskytuje tato část práce dostatečný rámec pro práci s daty a pro zpracování výsledků.

Teoretická část je mnohem zajímavější. Kazuistická studie představuje longitudinální sledování jednoho chlapce od prvních náznaků zájmu o psaný jazyk až do vstupu do školy. Spontánní zájem o jazyk, knihy a psaní a čtení je zaznamenáván postupně v čase a je doplněn úkoly, které se podobají úkolům zadávaným E. Ferreirovou v jejím výzkumu předškolních dětí. Úkoly sledují opakovaně psaní a analýzu vlastního jména, psaní a čtení s obrázkem a bez obrázku a produkci čísel. Data byla sbírána uvědoměle a kontrolovaně. Kazuistika poskytuje i kontext výchovy a místa knih, čtení a psaní ve výchově rodiny.

Data jsou představena postupně, tak jak se chování dítěte objevovalo v čase. Dělení na celé roky je možná příliš hrubé, ale posloupnost kroků je dostatečně zachycena. Empirický materiál považuji za zajímavý a ojedinělý. Longitudinální data jednoho dítěte v českém prostředí v našem výzkumu postrádáme. Je to nejlepší část práce.

Závěry by měly odpovědět na otázku, co zná dítě o písmu v předškolním věku. V některých případech je interpretace ve spojení s teorií Ferreirové poněkud diskutabilní. Stálo by za to se tomu věnovat v obhajobě práce. Závěry a diskuse mohly být obsírnější, ale lze s jejich zněním souhlasit. Tyto nedostatky připisuji časovým problémům s ukončením závěrečné práce.

Bakalářská práce Veroniky Chalupové splňuje nároky kladené na tento typ závěrečné práce a doporučuji jí k obhajobě.

Praha 3.1.2018

Ida Viktorová